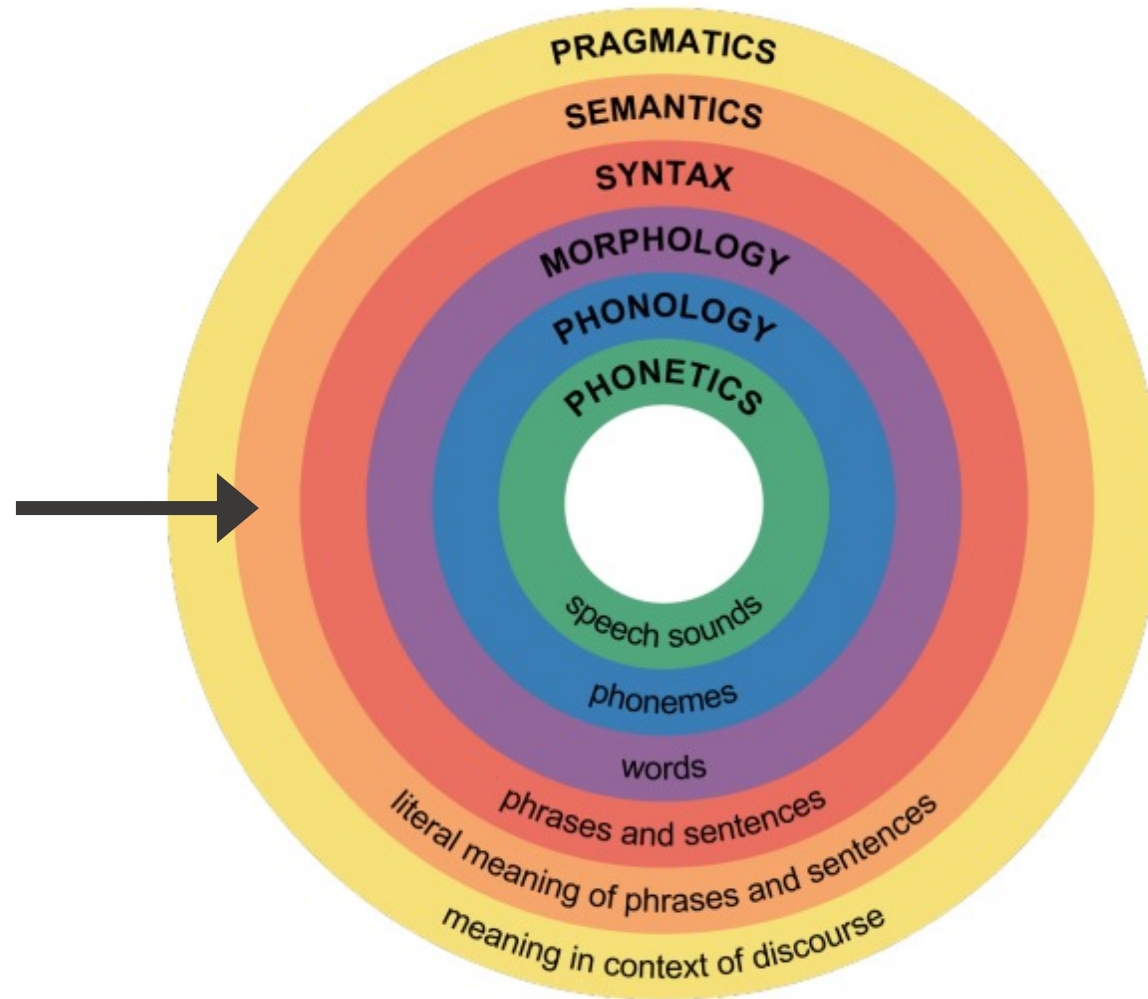

Semantikk

Hva er semantikk?

Studiet av betydning slik det uttrykkes gjennom språk

- Ser ikke på hvordan konteksten bidrar til meningsinnholdet, slik som i pragmatikk

Leksikal semantikk: Betydningen av ord

Setningssemantikk: Betydningen av setninger

Ord og setninger kan:

Være meningsfylte (eller ikke):

Slem vs. Slom ?

Ola hopper vs. Grønne fargeløse ideer ?

Ha flere betydninger:

Pære 🍏 💡 ?

Jeg slo Ola med Boka

Ha de samme betydningene:

Sofa vs. couch

Jeg drepte noen vs. Noen ble drept av meg

Setninger kan:

Ha sannhetsbetingelser:

Alle barn er yngre enn voksne

Medføre at en annen setning er sann
eller usann («Entailment»):

A: *Dronningen drepte kongen*

B: *Kongen er død*

A medfører **B**

Leksikale relasjoner

Beskriver et ords betydning ved å beskrive hvordan det forholder seg til andre ords betydning.

Homonymi

Ord som har samme uttale eller skrivemåte, men ulik betydning

Merke (verb) vs. Merke (subst.)

Samme ortografi, ulik ordklasse

Bli vs. Blid

Ulik ortografi og ordklasse

Pære vs. Pære

Samme ortografi og ordklasse

10.11.2021

Polysemi

Flere betydninger men betydningene er relaterte.

Stjerne vs. Stjerne

Kan vise til et himmelegeme eller en berømt person. Beslektede betydninger.

Meronymi

Relasjon mellom del og helhet

En *finger* 🙌 er en del av en *hånd* 🖐️

Antonymi

Motsatt betydning

Enkle antonymer

Død/levende

Gradérbare antonymer

Gammel/ung

Hyponymi

Et hyponym inkluderer betydningen til et mer generelt ord

Hund, katt er hyponymer av hypernymet *dyr*.

Synonymi

Ulike ortografiske ord, men med samme eller veldig lik betydning

Bra vs. God

Semantiske Roller

Aspekt ved setningsbetydning: Hvilke roller de forskjellige deltagerne har

Ole følte seg dårlig. Elise trøstet ham med mat.

Experiercer

Er bevisst på handlingen eller tilstanden, men har ikke kontroll over den

Pasient

Entiteten som påvirkes av en handling, gjennomgår ofte en forandring.

Agent

Den som setter i gang en handling, i stand til å handle med viten og vilje

Instrument

middelet som gjør at en handling kan utføres eller finner sted

Flere semantiske roller

Theme

Entiteten som blir beveget av en handling eller hvis beliggenhet beskrives

IFI ligger ved Forskningsparken

Beneficiary

Entitet som en handling utføres for

*Jeg handlet for **bestemoren min***

Goal

Entiteten som noe beveger seg mot

*Hun leverte eksamen til **sensoren***

Source

Entiteten som noe beveger seg fra

*Jeg fikk svaret fra en **venn***